

PERSBERICHT

September 2013

20^e boek van het Rekenhof voorgelegd aan het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en aan de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Het Rekenhof heeft zijn 20^e boek voorgelegd aan het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Doc. A- – 2012/2013) en aan de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (Doc. Verenigde Vergadering B--- 2012/2013). Het is vanaf vandaag integraal beschikbaar op de website www.rekenhof.be.

Het 20^e boek van het Rekenhof dat het Rekenhof heeft voorgelegd aan het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaat uit twee delen, namelijk *Certificering van de algemene rekeningen* en *Controle van de verrichtingen en van de procedures*.

Certificering van de algemene rekeningen

De organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle heeft de hervorming van de openbare comptabiliteit bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten uitvoer gelegd.

Krachtens de bepalingen van die ordonnantie moet het Rekenhof vanaf de rekeningen van het dienstjaar 2008 de algemene rekening van de gewestelijke entiteit (die de diensten van de regering en de autonome bestuursinstellingen groepeerd) alsook de algemene rekeningen van die autonome bestuursinstellingen certificeren.

Het Rekenhof licht toe welke belemmeringen hebben verhinderd tot nu toe een geconsolideerde rekening van de gewestelijke entiteit voor te leggen.

Het vat overigens de opinie samen die het heeft geformuleerd over de regelmatigheid, de oprechtheid en de betrouwbaarheid van de algemene rekening 2008 van de diensten van de regering. Het Rekenhof heeft in casu drie substantiële opmerkingen geformuleerd die evenveel punten van « voorbehoud » vormen: het weglaten van budgettaire aanrekeningen ten belope van 36,8 miljoen euro, de overdracht ten laste van de rekening van het volgend jaar van aanrekeningen van facturen en andere schuldvorderingstitels ten belope van 23,6 miljoen euro en de aanwezigheid in de balans van schuldvorderingen op de BGHM voor een bedrag van 187,4 miljoen euro, dat niet met de nodige zekerheid werd bepaald.

Het Rekenhof was met uitzondering van die drie punten van oordeel dat het op basis van de bewijskrachtige elementen die het tijdens zijn audit heeft vergaard, met redelijke zekerheid kon besluiten dat de algemene rekening 2008 betrouwbaar is en berust op regelmatige

verrichtingen. Het Rekenhof heeft overigens opmerkingen geformuleerd in 25 vlakken, die hoofdzakelijk verband hielden met risico's die niet onder controle waren.

Het Rekenhof heeft eveneens de rekeningen van verschillende bestuursinstellingen uit de consolidatieperimeter gecertificeerd, naargelang de datum waarop ze werden overgezonden. Voor verschillende van die rekeningen heeft het Rekenhof in zijn certificeringsverslagen opmerkingen geformuleerd met betrekking tot de betrouwbaarheid en de regelmatigheid van de rekeningen. Het gaat in het bijzonder om de rekeningen 2009 van Actiris, het Gewestelijk Agentschap voor Netheid, de DBDMH en de GOMB. Voor de algemene rekening 2010 van Actiris was het Rekenhof van oordeel dat het die niet kon certificeren omdat heel wat uitgaven op onregelmatige wijze werden overgedragen naar het volgende dienstjaar. In het voorliggend boek is een synthese opgenomen van het controleverslag over die rekeningen.

Controle van de verrichtingen en van de procedures

Het Rekenhof is van oordeel dat het de resultaten van zijn controles inzake certificering slechts met redelijke zekerheid kan voorstellen als het zich kan baseren op een kwaliteitsvolle boekhouding en kwaliteitsvolle interne controles bij de gecontroleerde diensten en instellingen zelf. Daarom volgt het de evoluties in dat vlak van nabij op.

Na de procedures voor de vaststelling, de boeking en de invordering van de niet-fiscale ontvangsten voor het dienstjaar 2008 te hebben onderzocht, heeft het Rekenhof de graad van maturiteit van het internecontrolesysteem onderzocht dat door het bestuur Economie en Werkgelegenheid wordt geïmplementeerd. Het Rekenhof erkent dat reeds belangrijke maatregelen werden genomen, maar stelt niettemin vast dat er geen geïntegreerd internecontrolesysteem bestaat. Er zijn slechts enkele elementen van een dergelijk systeem en die worden bovendien niet geëvalueerd. Het pleit dus voor een meer globale coherentie op basis van een gestructureerde bezinning en op basis van doelstellingen die permanent kunnen worden gemeten en die voor alle niveaus van de organisatie op getrapte wijze zijn vastgelegd. Het Rekenhof onderstreept ook dat het internecontrolesysteem gebaseerd moet zijn op een systematische analyse van de risico's die de goede verwezenlijking van de doelstellingen, de wettelijkheid van de verrichtingen en het voortbrengen van betrouwbare informatie in het gedrang kunnen brengen, en dat er ook effectief internecontrolemaatregelen moeten worden geïmplementeerd om die risico's weg te werken. Een dergelijk mechanisme moet overigens voortdurend opnieuw worden geëvalueerd.

Het Rekenhof heeft ook gecontroleerd hoe de interne audit bij het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten uitvoer wordt gelegd. Het heeft vastgesteld dat de normen van het *Institute of Internal Auditors* grotendeels in acht werden genomen dankzij de bepalingen die werden goedgekeurd, maar het heeft geen uitspraak kunnen doen over de effectieve tenuitvoerlegging ervan, aangezien sedert 2008 geen enkele opdracht is uitgevoerd. Toen het Rekenhof de controle uitvoerde, werden heel wat positieve punten vastgesteld, maar andere bleven voor verbetering vatbaar. Het Rekenhof formuleert bijgevolg de aanbeveling zo vlug mogelijk een verantwoordelijke voor de interne audit aan te wijzen en precies te definiëren wat hij moet doen.

Het Rekenhof heeft overigens de overheidsopdrachten voor de aanneming van werken, leveringen en diensten gecontroleerd die door de Grondregie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden beheerd. Die opdrachten hebben voor het merendeel betrekking op het

onderhoud van vastgoed dat deel uitmaakt van het patrimonium van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Na afloop van het onderzoek heeft het Rekenhof drie grote bevindingen geformuleerd. Ten eerste is er een gebrek aan transparantie over het concept van de opdrachten. De Grondregie verantwoordt niet waarom ze voor een bepaald type opdracht kiest en met name voor stockopdrachten en verlengbare opdrachten, noch op welke manier ze de opdrachten afbakent. Ten tweede werden opdrachten gegund via een onderhandelingsprocedure terwijl de daarvoor geldende wettelijke voorwaarden niet waren vervuld en werden opdrachten verlengd zonder de wettelijke voorschriften te respecteren. Ten derde kan voor gebouwen in mede-eigendom met de bestaande documenten de bouwheer niet worden geïdentificeerd als aanbestedende overheid en als rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het concept en de gunning van de opdracht.

Het Rekenhof heeft de opdrachten onderzocht die werden gegund door de directie Economaat van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het heeft tekortkomingen vastgesteld in de organisatie van de diensten en in het beheer van de dossiers, evenals een ongelijke naleving van de reglementering betreffende de overheidsopdrachten. Het Rekenhof heeft eveneens gewezen op verschillende aspecten die een doeltreffende budgettaire controle en een correcte opvolging van de lopende opdrachten op de helling zetten.

Het Rekenhof onderzocht de facultatieve projectsubsidies waarmee het Brussels Hoofdstedelijk Gewest initiatieven ondersteunt die o.a. bijdragen tot de versterking van de Brusselse identiteit. De dienst Externe Betrekkingen (RELEX) coördineert die subsidiestromen. Het Rekenhof stelde vast dat RELEX beschikt over een handleiding met interne procedures en rekening houdt met de scheiding van functies. Er bestaat echter geen reglement of subsidieregime waarin derden worden geïnformeerd over het subsidieverloop vanaf de aanvraag tot de verantwoording en afrekening. Bovendien bevatten de subsidiebesluiten geen kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren die aan te bereiken doelen zijn gekoppeld.

Het deel van het 20^e boek van het Rekenhof dat werd voorgelegd aan de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie behandelt de algemene rekening van de entiteit.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het openbaar bestuur door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beleidsmakers en aan de gecontroleerde diensten. Het Rekenhof werkt onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

De integrale tekst van het 20^e Boek van het Rekenhof voorgelegd aan het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en aan de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is ter beschikking op de homepage van het Rekenhof: www.rekenhof.be.